

321.829

A KÉT CSAVARGÓ

(A Montmartrei komédiások)

A Pierre Decourcelle

„Les deux gosses“ című világhírű regénye
nyomán írta

LAKNER ARTUR



1926.

CITO CINEMA FILM



A KÉT CSAVARGÓ

(A Montmartrei komédiások)

A Pierre Decourcelle

„Les deux gosses” című világhírű regénye
nyomán írta

LAKNER ARTUR

BUDAPESTI KIR. JÁRVÉSZSÉG

1926 JAN 23.

ÁTVETTE



1926.

CITO CINEMA FILM

321. 829



Fővárosi nyomda rt.



I. RÉSZ.

Az elveszett gyermek.

A Bois de Boulogne villasorában, hatalmas park közepén fekszik a St. Martin kastély. Martin gróf kisfia, Pierre futkos kacajos hancurozással végig a parkon. Édesanyja féltő gondossággal követi mindenhová. Az apa már hosszabb idő óta Afrikában tartózkodik.

A kastély vendége De Hyrieux márkí, a francia diplomáciai kar kiváló tagja és felesége Carmen. A fiatal márkiné csak kényszerűségből ment feleségül De Hyrieux-höz. Férjét nem szereti és még ma is régi barátság fűzi leánykori udvarlójához, Róbert d'Albois főmérnökhöz, akivel még titokban levelez is. A leveleket azonban nem saját, hanem sógornője, Helén címére küldeti.

St. Martin gróf értesíti feleségét, hogy útban van hazafelé. Leveleket kap Carmen is Helén címére a mérnöktől.

Ma tudtam meg a kétségbeejtő hírt, hogy férjeddal Braziliába utazol. Nem Carmen, ez lehetetlen. Ha elmegy, megölnél, hiszen tudod, mily végtelenül szeretlek — írja a mérnök Carmennek, aki kétségbe van esve, hogy miután férjét a kormány Braziliába helyezte, szerelmesétől végképen el kell szakadnia. Sírva panaszkodik Helénnek.

— Hát nem megfogadtad, Carmen, hogy egyszer és mindenkorra véget vetsz ennek a játéknak?

— Igen... megfogadtam... nem is találkozom vele többé, csak még egyszer szeretnék elbucsúzni tőle örökre...

— Vigyázz, Carmen... vigyázz, ne tégy ostobaságot. Hogyan akarsz Róberttel találkozni?

— Férjem, elutazása előtt Gardenpartit rendez. Itt akarok elbucsúzni tőle. Azután ígérem, hogy mindörökre elfelejtem.

Helén beleegyezik, hogy elősegíti a szerelmesek utolsó találkozását. Szomorú szívvel gondol erre a boldogtalan házaságra és aggódva szólítja fiacskáját:

— Gyere Pierre... hallgasd meg,
mit írt apuka...

*

Vasárnap Párisban a Montremartre zürös forgatagában. A mutatványos bódék zshivájában kereplők recsegnek, trombiták bömbölnek, csengetyűk berregnek fülsiketítő összevisszaságban. Ezt a pokoli zshivajt igyekszik túlkiabálni a kikiáltó rekedt hangja:

— Csak tessék hölgyeim és uraim! Itt látható a háremek gyöngye, a bűvös Zephirnana hercegnő, aki tíz centimesért megfejtí a mult, a jelen és a jövő titkait...

Így ordítózott Rouillard, akit a párisi apacstanyákon „ferdevállúnak” neveztek és aki a Zephirnana hercegnőhöz címzett mutatványosbódé tulajdonosa. És a nép tolongott Zephirnana hercegnőhöz, a háremek gyöngyéhez, hogy megismerje a mult, a jelen és a jövő titkait.

Zephirnana hercegnő, polgári nevén Zephirine, piszkos gyöngyökkel cicomázott ruhájában inkább jólmegtermett

mosónőhöz hasonlított és hajdani bájai épp oly sejtelmesek voltak, mint jóslatai. A mutatványosbódé másik attrakciója egy kis fiucska, a vézna, beteges Claudinet volt, Zephirine unokaöccse, árva kisfiú, akit a durva Rouillard-házaspár fogadott magához. Claudinet azonban több verést kapott, mint enni.

...Éjszaka szélesvállú, gyanus külsejű alak surrant Rouillardék odujába.

— Isten hozott. Mulot. Hát téged mi szél hozott erre? — fogadta rég látott cimboráját a ferdevállú.

— Pompás üzlet volna számunkra... Pikáns kis história...

— A jó üzletben mindig benne vagyok, tudod, hát csak ki vele.

— Menyasszonyom, Ernestine, — kezdte mesélni susogva Mulot, — Hyrieux márki feleségének szobaleánya. Az asszony megcsalja az urát. Szeretőjének hozzá írott leveleit Ernestine ellopta és átadta nekem.

A ferdevállú közelebb hajolt.

— Nos... tovább! — sürgette izgatottan.

— Már mindent kinyomoztam. A

férfi neve: D'Alboise. Neked kell ellopnod tőle az asszony leveleit.

— A feladat egyszerű... vállalom,
— csapott barátja tenyerébe a ferdevállú.

És a két cimborá egymáshoz ütötte poharát...

*

Frakkos urak, előkelőségek, estélyi ruhás hölgyek suhantak a park sétányain. Hyrieux márkí tartotta nagyszabású Garden-partyját, amelyen elbucsúzott barátaitól. A hátsó kertajtón észrevétlenül fiatal férfi lépett be.

— Róbert!

— Carmen! Hát igaz?! Csakugyan elmész?

— Nem! Nem hagyhatsz el! — kiáltotta a férfi. — Mihelyt megérkeztek Havreba, megszöktetlek...

— De Róbert, az Istenért!...

— Carmen, gondold gyermekünkre. Ha tudnád, mennyire vágyódik utánad!

— Kicsikém... kicsikém — zokogta fulladva a szerencsétlen asszony.

— Ha követed utasításaimat — folytatta a férfi — könnyen elkerülhetünk

minden feltűnést. Havreban a kikötőnél várlak autóval...

Ebben a pillanatban Helén sietett elő izgatottan.

— Bocsánat, Carment már mindenfelé keresik...

— Asszonyom, soha el nem muló hálával gondolok arra a szívességre, amellyel lehetővé tette, hogy az ön címére intézzem Carmenhez leveleimet.

— Ezért, nem jár köszönet, uram. Te pedig Carmen, ne felejtsd el, mit ígértél.

Carmen könnyeit törölgetve indult vendégeihez. De Róbert még egyszer hozzáugrott és fülébe súgta:

Holnap küldök egy levelet a 75-ös postahivatalba...

*

Másnap Hyrieux márki a következő levelet kapta:

— Uram! Felesége megcsalja önt. Ha részletes felvilágosítást akar, jelenjen meg este kilenc órakor a vízesésnél. Kellő fizetségért minden adatot rendelkezésére bocsátunk. Ha előre akar bizo-

nyitékot, kövesse feleségét a 75-ik postahivatalba.

A Ferdevállú.

Hyrieux autóra ült és rohant a postahivatal elé. Épp ebben a pillanatban lépett ki Carmen.

— Mit keresel itt?

Carmen elsápadt, de csakhamar visszanyerte nyugalmát.

— Helén megkért, hogy hozzam el neki ezt a levelet... Valami diszkréten kezelt jótékonyági ügyről van szó — és remegő kézzel nyújtotta át a levelet.

Hyrieux rápillantott a borítékra és olvasta: Heléne de St. Martin grófnő, Páris. Poste restante.

— Bocsásd meg bizalmatlanságomat, de én magam akarom átadni a levelet Helénnek, — szólt a férj.

Carmen felsóhajtott és karját ura hóna alá fűzve az autóba lépett.

Ugyanebben az időben Helén felkereste a mérnököt.

— Uram, Carmen visszaküldi leveleit és kéri, hogy ön is adja vissza leveleit.



A mérnök habozott.

— Asszonyom, Carmen kívánsága parancs.

A mérnök kinyitotta íróasztalát, de megdöbbenve kiáltott fel:

— A leveleket ellopták!

Helén elsápadt, de a mérnök csakhamar visszanyerte lelki nyugalma.

— Nyugodjék meg grófnő, tudom, hogy Carmen becsületéről van szó, mindent el fogok követni, hogy a levelek előkerüljenek.

*

Amíg Helén sógornője érdekében Róbertnél járt, St. Martin gróf a jelzett időnél egy nappal hamarabb érkezett haza.

A márki már meg is jelent a hallban. A két férfi szívélyesen üdvözölte egymást.

—Hát mégis utaztok?

— Igen, kormányom Braziliába helyezett. Éppen indulóban vagyok.

— Helén hol van?

— Úgy tudom, édesanyádat látogatta meg.

Néhány perccel később megérkezett

Helén is. A viszontlátás örömei után a gróf megkérdezte:

— Hogy van a mama?

— Köszönöm... Jól van — felelte zavarát alig leküzdve Helén. De szerencsére kimentette Carmen, aki bucsúzni jött.

Carmen odaszólt férjéhez:

— Remélem, nem Henry jelenlétében adod át a levelet?

— Miért nem?... Ha a levél nem tartalmaz semmiféle kompromittálót, nyugodtan átadhatom előtte is és ezzel már oda is fordult Helénhez:

— Egy Poste-restante leveled van nálam. Valószínűleg arra a diszkrétan kezelt jótékonyági ügyre vonatkozik...

Helén remegő kézzel vette át a levelet és rögtön elrejtette.

A bucsúzás pillanataiban Carmen odasúgta Helénnek:

— Sohasem fogom elfelejteni, hogy mit tettél értem...

*

Este a St. Martin kastélyban. A viszontlátás örömeit élvező boldog há-

zaspár a tompított fényű, puha, elegáns szalonban beszélgetett.

A szobalány lépett be most nesztelenül.

— Méltóságos asszony, egy távirat érkezett.

— Távirat? Ilyen későn? — pattant fel Helén és izgatottan tépte fel a sürgöny pecsétjét. Arca viasszürkévé változott, amint olvasta:

St. Martin grófnő állapota súlyosodott. Ma azt az óhaját fejezte ki, hogy látni akarja Helén grófnőt. Jöjjön mielőbb. Dr. Dubois.

Helén úgy érezte, hogy szíve megpattan.

Henry hozzálépett.

— Mi történt? Talán valami rossz hír anyám felől?

— Nem... nincs semmi komoly baj...

De Henryben már felébredt a rossz sejtélem.

— Mutasd csak a sürgönyt.

— Nem... semmi...

— De miért nem akarsz ide adni a sürgönyt?

— Nincs benne semmi különös. Az orvos küldi a rendes értesítést...

— Érzem, hogy valami történt... Látom, milyen izgatott vagy. Mutasd!...

Henry már el is kapta a táviratot. Egyszerre szemet szurt neki az áruló mondat: azt az óhaját fejezte ki, hogy látni akarja Helén grófnőt. Jöjjön melőbb.

A gróf lassan ráemelte a szemét a teljesen összetört asszonyra, aki érezte, hogy egyre rettenetesebb szituációba kerül.

— Helén... te nem voltál ma anyámnál...

Az asszony némán hallgatott. A gróf egyre ingerültebben folytatta:

— Hol voltál? Miért hazudtál?...

— Henry, az Istenért!... nyugodj meg!... Nem mondhatom meg!...

— Arra felelj, hol voltál és miért hazudtál!...

Az asszony torkát görcsösen szorongatta a sírás. A gróf is alig birt uralkodni magán.

— Helén... könyörgöm... ne kínozz

még jobban... Oszlasd el szörnyű gyanumat...

— Henry... ez a pillanat szerelmünk erőpróbája... bízzál bennem és... és... ne kérdezz semmit — felelte minden erejét összeszedve Helén.

Ebben a pillanatban rettenetes gondolat cikázott át a gróf agyán.

— Sógorom egy poste-restante levelet adott át neked... Kitől kaptad?

*

Helén felsikoltott.

— Henry!... Azt nem lehet... Az egy szent titok... Megesküdtem...

— A levelet add ide rögtön!... —

— Az a levél nem engem illet...

— Követelem, hogy add ide a levelet!

Helén sírástól elcsukló hangon rebegte:

— Hát jól van... A táskámban megtalálod...

A gróf hatalmas ugrásokkal rohant át a szobán be a budoárba. Ott feküdt az asztalon a táska. Egy pillanat alatt feltépte a zárt és máris kezében zörgött a végzetes levél. Reszkető ujjakkal

szakította fel a borítékot.

Cserepesedő lázas ajakkal az izgalomtól vacogva futotta át a levelet:

„Szerelmem! Végtelen boldogsággal tölt el az a tudat, hogy rövidesen véget vethetünk ennek a tarthatatlan állapotnak. Ne aggódj szívem. Már mindent előkészítettem.

A gróf felnyögött és elhomályosuló szemmel olvasta tovább:

— ...mert hozzám tartozol! Nemcsak szerelmünk jogán, de gyermekünk jogán is. Nincs olyan hatalom, amely arra kényszerít, hogy lemondjak rólad. Meglátod milyen boldogok leszünk mind a hárman.

Henry úgy érezte, hogy rettenetes dübörgéssel valami összeomlik benne. Mint veszett párduc termett ismét a szalónban. Durván megragadta a földön sírdogáló asszonyt.

— Hitvány! Megcsaltál! Tönkretetted a boldogságomat!

— De Henry, az Istenért... Hallgass meg...

— És Pierre... hát még ő is... ő sem az enyém...

— Henry, esküszöm, hogy az a levél Carmené!

— Te... te... másra akarod hárítani a bűnödöt. Az ő becsülete árán akarod tisztázni magadat?!...

— Henry!... Henry!... Ertsd meg...

— Hazudsz!... Carmennek nincs is gyermeke...

A szerencsétlen asszony fuldokolva a zokogástól görcsösen átszorította férje térdét és úgy könyörgött. De a gróf kíméletlenül félrelökte:

— Eredj azonnal, mert megöllek! — és kirohant a szalónból.

*

A kastélyra reáborult az éjszaka. Henry félőrülten szaladgált fel és alá szobájában. Másé a gyermek, akit úgy szeretett. És megcsalta a felesége, akit úgy imádott. Görcsösen szorongotta kezében a végzetes levelet, amelynek utolsó mondata vészesen csengett fülében: Meglátod, milyen boldogok leszünk mind a hárman...

Arca eltorcult. Tépte a haját. Mély baráták vésődtek homlokára. Ordítani szeretett volna rettenetes fájdalmában.

Törni, zúzni. És zokogva vetette magát egy karosszékre.

Egyszerre elfojtott nesz ütötte meg fülét. Felriadt. A szomszédos szobában valaki járkált. Görcsösen megmarkolta revolverének agyát és lábujjhegyen a zaj felé közeledett. Belépett a szobába, ahonnan a gyanus zörejt hallotta. Felcsavarta a villanyt. Toprongyos, görbült alak állott előtte. A „Ferdevállú”, aki miután látta, hogy hiába lopta el D'Alboisetól a leveleket, elhatározta, hogy egy kis tolvajkirándulást tesz a St. Martin kastélyába.

— Uram, könyörüljön rajtam — kezdett rimánkodni, amikor észrevette, hogy kelepcébe került.

— Beteg feleségem van és nyolc éhező porontyom.

— Ugy-e, maga betörésekből él? — rivalt a gróf a „Ferdevállúra” és ebben a pillanatban a bosszú szörnyű gondolata futott felzaklatott agyán keresztül.

— Ajánlok magának valamit, ami bőségesen kárpótolja a meghiusult lépésért. Várjon!

Henry elrohant. Be a kis Pierre háló-

szobájába. A gróf óvatosan a karjára vette, bebugyolálta a selyemtakaróba és visszafutott.

— Adok magának tízezer frankot — szolt a „Ferdevállúhoz” — és gondjaira bízom ezt a gyermekeket. Nevelje őt olyan emberré, amilyen maga.

A „Ferdevállú” csak bámult.

— Holnap reggel elutaznak innen és soha többé vissza nem tér. Ez a feltételem...

A kis Pierre felriadt. Amikor megpillantotta apját, álmosan suttogetta:

— Ölelj meg... apus...

A gróf arcán sátáni mosoly torzult el és durván a „Ferdevállú” kezébe nyomta az ártatlan kis porontyot.

A következő pillanatban a „Ferdevállú” amerről jött, az ablakon át karján a csöppséggel eltűnt a vak, sötét éjszakában...

II. RÉSZ.

A megtalált gyermek.

Páris határában düledező cirkuszkocsi kéménye füstölög. A kocsi belse-

jéből rekedt férfihang, szíjjcsattogás és kétségbeesett gyermeksírás hallatszik.

Felpattan a kocsi ajtaja és rémülettel rehan ki egy kis gyermek. Nyomában a „Ferdevállú”, kezében derékszíjjal.

— Megállj, Claudinet! Kerülj csak a kezem közé! Már megint csak kóboroltál és nem hoztál haza egy vasat sem!

A kis vézna, véresre vert Claudinet zokogva bújt a kocsi alatt felhalmozódott szalma közé.

— Itt vagy, Fanfan? — szepegte.

— Igen, gyere csak ide... Itt jó meleg van, Claudinet.

A szőke kis Fanfan törölgetni kezdte pajtása omló könnyeit és gyöngéden simogatta a sajgó vállakat. A rongyos ruha alatt vajjon ki ismerné fel Fanfanban. St. Martin gróf fiát: Pierret?

Évek multak el azóta, hogy azon a végzetes éjszakán „Ferdevállú” eltűnt az ártatlan csöppséggel. Pierre a Rouillard házaspárnál Fanfan csibésznevet kapott. Emlékéből az évek hosszú során kitörlődött a ragyogó pompás gyermekszoba, apjának, anyjának emléke.

A két kisfiút hűséges barátokká kovácsolta össze a kietlen gyermeksors. Claudinet gyenge testét azonban felőrölte a sok verés. Egyre panaszkodott, hogy a tüdeje fáj, hogy a hátát valami szúrja. Néha rettenetes köhögési rohamai voltak, ajkán kicserepesedtek a láz rózsái.

Most is kegyetlen köhögési roham támadta meg Claudinet tüdejét. Fanfan üveget kotort elő.

— Igyál, Claudinet... Ez jót fog tenni...

Egyszerre ismét vészesen felharsant „Ferdevállú” ordítása:

— Hol vagytok csirkefogók?

— Dühös az öreg — susogta Claudinet — mert nem hoztam pénzt haza... De hidd el Fanfan, nem tudok koldulni...

— Én is így vagyok — felelte Fanfan. „Ferdevállú” észrevette a szalma között kuporgó két kis csibészt és Claudinet kezében az üveget.

Ferdevállú oldalbordája, „Zephirnana hercegnő” felkiáltott:

— Most már rájöttem! Ez a gazem-

ber lopkodja a pálinkát!

Ezzel már ki is kapta az üveget Claudinet kezéből és jókorát hörpintett annak tartalmából. De rögtön ki is köpte, éktelenül káromkodva.

— Csirkefogók, megmérgeztetek!...

— Nem kérem, de ez bizony csukamájolaj, — szólt kacagását alig visszafojtva Fanfan.

— Majd adok én nektek csukamájolajat, — dörögte derékszíjját forgatva a „Ferdevállú”, takarodjatak haza és ne jőjjetek, míg pénzt nem szereztek!
És a két kis csavargó elsompolygott.

*

St. Martin gróf a rettenetes félreértés után azonnal visszautazott Afrikába és azóta semmi életjelt sem adott magáról.

Helén grófnő, akinek szívére borzalmas csapást mért a szörnyű tragédia, elbocsátotta a cselédséget és társalkodónőjével a legteljesebb visszavonultságban élt a kastélyban.

A keservesen lepergett néhány esztendő alatt minden lehetőit elkövetett a szerencsétlen, összetört szívű anya, hogy gyermekét felkutassa. De a kis

Pierre teljesen eltűnt Páris mocsarában.

Egy napon váratlan látogató érkezett a kastélyba. Idős hölgy nyitott kaput.

— Hyrieux márkiné vagyok — szól a látogató.

— A méltóságos asszony a külvárosba ment, — felelte a társalkodónő, — szegény még mindig azt reméli, hogy ott fellelheti Pierret...

Carmen — mert ő volt a látogató — felsóhajtott.

— Engedjen be; — majd megvárom a grófnőt.

Mikor a két asszony egymással szembe került, Helén csendesen csak ennyit mondott:

— Elkéstél, Carmen.

— Bocsáss meg... de sejtelmem sem volt erről a szörnyűséges félreértésről.

— Bűnödre nincs bocsánat, Carmen — felelte csendesen Helén.

— De értsd meg, csak most, férjem halála után találtam meg Henry levelét, amelyben leírta férjemnek, hogy a poste-restante levél milyen rettenetes bajnak lett az okozója. Bocsáss meg.

— Nincs mit megbocsájtanom... Az én életem már úgyis csupa szenvedés. Férjem elhagyott, és kisfiam... Pierre... Pierre...

A szerencsétlen asszonyt görcsös zokogás rázta. Carmen hosszasan próbálta megvigasztalni, de ez sehogy sem sikerült.

— Az ügyvéd azt mondja — mondta végül, hogy forduljunk Henry öreg szolgájához, Józsefhez, ő biztosan tudja Henry címét... Azonnal felkeressük Józsefet, valahol a Montmartren lakik, a külvárosban. Ha sikerül Henryt megtalálnunk, majd én jóváteszek mindent.

*

Másnap Carmen és Helén csakugyan felkeresték St. Martin gróf öreg szolgáját, aki csakugyan elmondotta, hogy Henry gróf jelenleg Marseillesben időzik. Át is adta a szolga Henry marseillesi címét.

A két asszony izgatottan sietett a legközelebbi postahivatalba. Amint a külváros zegzúgos uccáin haladtak, egyszerre szembe került velük „Ferdevállú” és cimborája, Moulot.

A két cinkos szeme összevillant s amikor a két nő a postahivatalba tért, Moulot diadalmasan kiáltott fel:

— St. Martin gróf felesége és nővére itt vannak!... talán megtudhatjuk a gróf címét...

Néhány pillanat alatt kész is volt a haditerv. A Ferdevállú besompolygott a postahivatalba. Ott állott Carmen és sürgönyt írt. Ferdevállú észrevette, hogy az egyik blankettát, amelyet Carmen rosszul fogalmazott meg, a márkiné a papirkosárba löki.

Amikor Carmen és Helén eltávoztak, „Ferdevállú” kikaparta az eldobott sürgönyt és boldogan olvasta:

Henry de St. Martin gróf,
Lecour ügyvéd címén — Marseilles.

A gróf címét eláruló blankettát diadalmasan lobogtatva rohant ki „Ferdevállú” a közelben rejtőzködő Moulot-hoz.

— Pajtás, az üzlet ügylátszik ismét fellendül...

Azonnal hazasiettek és Moulot megfogalmazta St. Martin grófnak a következő levelet:

— Gróf úr! Önt félre akarják vezetni. Bizonyítékaink vannak arról, hogy a gyermek, akit ön évekkor ezelőtt gondjainkra bízott, valóban nem az öné. Ettől eltekintve, a gyermeket nem tarthatjuk tovább, mivel iskoláztatása és neveltetése temérdek pénzbe kerül.

— Így, meglátod, milyen csinos hasznunk lesz még ebből a kölyökből — kiáltotta kezeit dörzsölve Moulot.

„Zephirnana hercegnő” bort és poharakat hozott az asztalra. Két óra múlva mind a hárman tökrészezen heverték a lucskos, maszatos padlón.

*

Amint Helén és Carmen a postahivatalt elhagyták, útjuk egy templom mellett vezetett el. Egyszerre két rongyos kis csavargó lépett eléjük: Fanfan és Claudinet.

— Nagyon szegények vagyunk... Csak egy pár fillért tessék adni... — síráncozott Claudinet.

Helén nem is sejtette, hogy előtte áll elveszett fia, Pierre. Résztvevően megsimogatta a Claudinet kócos, fekete

haját és táskájából kivett egy bankjegyet.

Egyszerre Claudinetre ismét rájött a heves köhögési roham.

— Claudinet nagyon beteg... — magyarázta Fanfan.

Helén magához szorította a szenvedő kisfiút. Ezalatt anélkül, hogy észrevette volna, Fanfan — akit egy pillanatra elfogott a bűn kísértése, — csendesen felpattantotta a grófnő táskájának zárját és ügyesen kihúzott onnan egy csomó bankjeggyel tömött pénztárcát.

Közben Claudinet köhögési rohama elmullott és a két pajtás elbucsúzott a jószívű hölgyektől. Amint az ucca sarkához értek, Fanfan megragadta barátja kezét és eszeveszetten rohanni kezdett:

— Gyere, fussunk... elloptam annak a nagyságának az erszényét...

Egy rendőr, aki gyanusnak találta a csavargók eszeveszett menekülését, hirtelen nyakoncsípte mindkettőjüket. A rendőr éles pillantása rögtön ráesett a Fanfan kezében szorongó pénztárcára.

— Hohó, csirkefogók! — kiáltotta diadalmasan a rend éber őre és a két

kis csavargót nyakoncsípve elindult velük a rendőrkapitányság felé. Utjuk ismét a templom előtt vezetett el.

Helén grófnő ebben a pillanatban sikoltott fel:

— Jaj, az erszényem!

— Asszonyom, a tolvajok itt vannak

— állott a hölgyek elé a rendőr a két csavargóval.

Fanfan és Claudinet restelkedve süttötték le szemüket. Ahogy Helén pillantása ráesett a két szepegő, riadt gyermekre, nagyon megsajnálta őket, mert eszébe jutott elveszett fiacskája.

— Ez a pénztárca nem az enyém — mondotta halkan.

A rendőr kezéből kicsúszott a marokra fogott két gallér. A két kis csavargó már el is rohant. Helén és Carmen lassan tovább folytatták útiukat. Egyszerre ismét előttük termett Fanfan és Claudinet és átnyujtották az ellopott erszénvt.

— Szeretnék beszélni a nagyságával

— szólt Fanfan.

— Mit akarsz fiacskám?

— Kérem szépen... nem rosszaság-

ból tettük,... de Claudinet nagyon beteg... orvosságra lett volna szüksége... és nem volt egy árva fillérünk se...

— Jól van kisfiam... Nem haragszom... Lásd adok pénzt is, hogy megvehesd barátodnak az orvosságot, — felelte Helén és ezzel tíz frankot nyomott a kis csavargó kezébe, majd átadta nekik névjegyét.

— Itt a címem is, ha majd elfogy az orvosság, csak keressetek fel.

A két kis csavargó könnyes szemmel vette át a névjegyet és még egyszer bocsánatot kérve lassan elsompolyogtak.

*

És a harmadik napon Henry gróf öt évi távollét után csakugyan visszatért kastélyába. Éjfél tájban József belépett a még mindig fent lévő hölgyekhez.

— A gróf úr megérkezett és kéri Carmen méltóságos aszonyt.

Helén felsikoltott:

— Csak nyugalom — szólt Carmen — én majd mindent elmondok neki — és ezzel már be is sietett Henry szobájába.

— Henry! A feleséged ártatlan... az

én bűnöm miatt kellett szenvednie — és Carmen elmondotta szerelmi történetét.

— No, és most mi van ezzel a fickóval? — kérdezte hidegen a gróf.

— Róbert bányaszerepcsétlenség áldozata lett... de esküszöm, hogy igaz, amit mondtam... Helén ártatlan...

A gróf erre megmutatta Carmennak azt a levelet, melyet „Ferdevállú” küldött neki Marseillesba.

— Látod, itt áll írva: Irásbeli bizonyítékaink vannak, hogy a gyermek, akit öt év előtt gondjainkra bízott, valóban nem az öné.

— Ezek a gazemberek csak félre akarnak vezetni! — kiáltotta szenvedélyesen Carmen.

Ebben a pillanatban Helén lépett be.

— Ne folytasd Carmen... Henry úgy sem hisz neked.

Ahogy a gróf feleségét megpillantotta, egyszerre felszakadt szívének minden fájdalma. Henry még mindig imádta Helént és sokszor gyötrődött keservesen. Most, hogy szívében ismét feltámadt a régi szerelem, zokogva bo-

rult felesége lábaihoz.

— Én még ma is szeretlek, Helén!

— Azt mondd, hogy szeretsz — felelte keserűen a grófnő — azok után, amit elkövettél ellenem?

— Bocsáss meg...

— Ha visszahozod gyermekemet, megbocsátok... De addig nem ismerlek, — felelte Helén és csendesen kiment férje szobájából.

*

Borgőzös levegő töltötte meg a cirkuszkocsit. Ismét együtt ült a díszes társaság.

— Gyerekek — szólalt meg Múlot, — van egy nagyszerű esetem. A Viktorien gyár pénztárosa holnap fizeti ki a munkásokat. Tele lesz dohánnyal...

— Pompás! — kiáltott a „Ferdévallú” — majd Fanfant magammal viszem.

— Fanfan! Fanfan! Gyere ide, te csirkefogó!

Fanfan félénken bújt elő a sarokból.

— Ma éjszaka velünk jössz!

— Én nem megyek! — kiáltotta mérszen Fanfan.

— Ejnye, azt a... — ragadta meg Mulot a fiúcskát és rettenetesen káromkodva jól elpáholta.

Fanfan sajtó testtel vánszorgott Claudinethez.

— Claudinet, — pityeregte. — Itt nagyon rosszúl bánnak velünk. Gyere, szökjünk meg!

— Ha tudnák, mily boldogan mennék veled, Fanfan... de olyan beteg vagyok.

— Nem baj, Claudinet... Majd én megsegítelek.

— Éredj csak te egyedül... Keresd fel azt az asszonyt, akivel tegnapelőtt találkoztunk, talán ő megsegít.

— Hát jó... és ha jobb sorsba jutok, majd téged is megmentelek.

És amikor felvirradt a hajnal, Fanfan útnak indult.

*

Ugyanazon a napon Henry gróf váratlanul levelet kapott.

— Ha hallani akar a gyermek felől, jelenjen meg ma este kilenc órakor a hármaskörben.

A gróf egy szót sem szólt a levélről

sem Carmennek, sem Helénnek.

Este megjelent a találkahelyen. Egyszerre elébe toppant a „Ferdevállú”.

— Hol van a gyermek? — kiáltotta idegesen a gróf.

— Nálam van a kicsike. Bizony témérdek pénzbe került. Azért hivatam ei a gróf urat, hogy megkérdezzem, nem járulna-e hozzá valamivel a gyermek neveltetéséhez.

— Ha egy óra múlva elhozza a gyermeket kastélyomba, ötvenezer frankot kap.

— Rohanok, gróf úr... rohanok, meglássa, milyen szép lett az a kölyök.

És a „Frdeevállú” boldogan elbicegett.

*

— Hahó! Hahó! — robogott be a „Ferdevállú” cinkosaihoz. — Az üzlet sokkal jobban bevált, mint reméltem.

— Beszéltél a gróffal? — kérdezte Múlot.

— Mi az, hogy beszéltem?! Ha egy órán belül a kastélyba visszük Fanfant, ötvenezer frankot kapunk.

— Fanfan! Fanfan! — kiáltott ki a

kocsiból izgatottan „Zephirnana hercegnő”. — De hiába kiáltozott percekig, Fanfan nem jelentkezett.

— Tessék, — bújt elő remegve Claudinet.

— Azonnal mondd meg, hol van Fanfan, mert agyonütlek, — támadt „Ferdevállú” a kisfiúra, és rettenetesen megszorította a karját. Claudinet felsziszszent.

— Fanfan ma reggel megszökött — nyögte ki végre.

— Ejnye, azt a ... — káromkodott egy nagyot Ferdevállú és rettenetesen akart rácsapni a szepegő Claudinetre.

— Ne bántsátok! — ugrott közbe Mulot. — Ha Fanfan megszökött, majd Claudiet lesz a kis St. Martin grófocska. Úgy sem ismerik fel ily sok esztendő után.

Egy óra múlva a Rouillard házaspár megjelent a kis Claudinettel a kastélyban. Ott már izgatottan várta őket a gróf.

— Itt a fiúcska — szólta Ferdevállú Claudinetre mutatva.

A kis Claudinet csak ámult-bámult.

amikor a palota pompáját látta, Majd végre megszólalt:

— Igaz, hogy maga a papám?

Ebben a pillanatban Helén rohant elő.

— Drága kisfiam!... Pierre!... Kicsikém — és zokogva ölelte magához a megtaláltnak vélt fiúcskát.

*

Claudinet napról-napra betegebb lett. Helén egyre nagyobb kétségbeeséssel nézte a kisfiú lassú sorvadását. Orvosok jártak-keltek a kastélyban míg végre egy professzor kimondotta:

— Sajnos, tüdővész... igen előrehaladott állapotban... menthetetlen...

Helén felsikoltott.

— Mindeneestre odadó gondozás meghosszabbíthatja életét— vigasztalta a szerencsétlen asszonyt az orvos.

Helén kétségbeesetten rohant férjéhez:

— Ha meghal, te leszel a gyilkosa!

— kiáltotta izgatottan.

— Holnapra ide rendeltem Marion professzort, a kiváló gyermekorvost... majd ő megvizsgálja... légy türelem-

mel — felelt Henry.

Másnap Marion professzor vezetésével lefolyt a konzilium. Amikor az öreg orvos belépett a betegszobába, Claudinet felkiáltott:

— De mama, hiszen ez Bonbon doktor bácsi! — Ő vizsgált meg egyszer, amikor kórházban feküdtem. Van egy bonbonos doboza.

Marion profeszor mosolyogva nyúlt zsebébe és kihúzott egy bonbonos szelencét.

— A fiúcska nem téved, engem valóban Bonbon doktornak hívnak kis betegeim — mondotta az orvos, — de mennyi idős a kisfiú?

— Tizenhárom lesz szeptemberben.

— Akkor bámulatos memóriája lehet, hiszen csak három éves lehetett, amikor kórházamban feküdt. Ugyanis én már tíz éve abbahagytam a kórházi gyógykezelést.

A konzilium után Helén feldultan támadt férjére:

— Hazudtál Henry... ez nem az én gyermekem... Pierre három éves korában nem kerülhetett Marion doktor

kórházába.

— Esküszöm Helén. Engem is becsaptak... De felkutatom a gazembereket...

*

Amióta Fanfan megszökött a Rouillard házaspártól, egy este, amikor már nagyon éhes és fáradt volt, elhatározta, hogy felkeresi azt a jószívű asszonyt, aki címét átadta neki.

Ahogy bepillantott a St. Martin kastély ablakán, ott látta elegánsan kiöltözve barátját, Claudinettet.

— Fanfan! — kiáltott örömtől repesve Claudinet.

Fanfan bemászott az ablakon. A két pajtás melegen összeölelkezett. Claudinet sebesen mesélni kezdte:

— Képzeld van anyukám, apukám és egy karkötő órám is. Azután van sok ujjruhám... sok szép cipőm, és egy kis autóm... Bizony...

Fanfan mohó szemekkel nézegette az asztalon felhalmozott sok édességet. Gyomra rettenetesen korgott az éhségtől.

— Már két nap óta nem ettem sem-

mit — mondotta végre szégyenkezve.

Claudinet azonnal csengetett. Egy szolga lépett be.

— Parancsol valamit, gróf úr?

— Mi a csoda?... hát gróf lett belőled? — kiáltott fel Fanfan.

— Barátom tiszteletére vacsorát rendezek. Szolgáljatok fel minden jót, ami van... — parancsolta Claudinet.

Amikor Fanfan jólakott a pompás falatokkal, Claudinet kiadta az utasítást:

— Készítsétek el az ágyat szobámban. Fanfan ma nálam alszik.

*

Így került vissza Fanfan, az igazi Pierre szüleinek házába, ő is kapott szép ruhát, cipőt és játékot. Senki sem sejtette azonban, hogy Fanfan az olyan nagyon keresett Pierre. Fanfan egy napon eljutott a régi gyerekszobába is. Kinyitogatta a szekrényeket, fiókokat és egyszerre csak agyában derengeni kezdtek az emlékek. Lassanként rájött, hogy esztendőkkal ezelőtt ő játszott ezekkel a gondosan félrerakott játékokkal és hogy tulajdonképen nem is Claudinet, hanem ő, Fanfan, az elveszett St. Martin

grófocska. Fanfan azonban elhatározta, hogy inkább hallgatni fog, semhogy megfossza beteg pajtását azoktól, akik szerető gondossággal gyermeküknek vélik Claudinettet.

Az utóbbi napok örömei azonban csak súlyosbították Claudinet szenvedéseit. Ismét betegen feküdt ágyában. Mellette ült Fanfan.

— Szoríts magadhoz, Fanfan... olyan gyenge... beteg vagyok...

Fanfan megsímogatta kis pajtása lázas homlokát.

— Én már nem élek soká, Fanfan... tudom... hallottam, amikor a doktor bácsi azt mondta anyukának, hogy rajtani már nem lehet segíteni.

Fanfan szeméből csendesen hullottak a könnyek. Helén grófnő lépett be és magához szorította a szenvedő kis fiút.

— Látod, anyus... ha itt vagy mellettem... már jobban érzem magam...

Amikor Henry hazaérkezett, a grófnő izgatottan sietett hozzá.

— Még semmi nyoma sincs a gazembereknek, — mondotta a gróf, — de a rendőrség már nyomon van... De mi

van a kisfiúval?

— Eredj fel hozzá... én nem tudok a szemébe nézni. Mindig attól tartok, hogy elárulom magam... pedig nem szabad megtudnia, hogy nem én vagyok az anyja...

Fanfan véletlenül kihallgatta ezt a beszélgetést és mikor látta, hogy Helén, az ő édes anyja mily keservesen sirdogál magában, egyszerre csak hozzálépett:

— Mama... Én vagyok a te fiad... Én vagyok Pierre...

Helén felsikoltott.

— Igen, mama... ahogy jártam a kastélyban, lassanként eszembe jutott minden...

Helén félájultan ölelte magához megtalált fiát: Fanfan-Pierret.

— Ne felejtse el, anyus, — mondotta azonban Pierre, — Claudinetnek nem szabad megtudni semmit.

*

Henry gróf végre megtudta a rendőrségtől a Rouillard házaspár párizsi címét. Még az éjszaka elment a kapott címre. Együtt volt a díszes kompánia.

— Maguk hitványan becsaptak engem! — rontott be a gróf. — A gyermek nem az enyém!

— Valóban egy kis tévedés történt, — felelte cinikusan Mulot, — de könnyen kiigazíthatjuk a dolgot, ha nem riad vissza újabb anyagi áldozatoktól.

— Mennyi kell?

Ötvenezer frank.

— Ezenkívül még ötvenezer frank a mi részünkre is — szólt közbe Ferdevállú.

— Ez közönséges zsarolás! — kiáltotta a gróf. — Erről jelentést tesztek a rendőrségnek!

— Ezt igazán nem ajánljuk, hiszen a törvény elsősorban magát vonná felelősségre a gyermek eltűntetése miatt.

A gróf elővette csekk-füzetét és kiállított egy blankettát százezer frankról. Amikor ezt átadta, Mulot megjegyezte:

— Bocsásson meg, gróf úr, de amíg nincs birtokunkban az összeg, kénytelenek vagyunk zálogban tartani nagybecsű személyét.

Ebben a pillanatban a két férfi már rá is ugrott a grófra. Irtózatos dulako-

dás kezdődött. Végre is sikerült a cinkosoknak megkötözniök a grófot és bedobták a szomszédos szobába.

— Volna még egy üzlet a számára, gróf úr, — szólott most Mulot, — azok a szerelmes levelek, amelyeket a márkiné öméltósága intézett egy d'Alboisse nevű fiatalemberhez.

A gróf tehetetlenül hánykolódott kötelékeiben. A cinkosok magára hagyták.

*

Ugyanezen az éjszakán Claudinet lázasan, álmatlanul hentergett ágyában. Kis barátja, Fanfan-Pierre ápolta gondosan. Egyszerre csak Claudinet halkan megszólalt:

— Emlékszel még, Fanfan... A Ferdvállú gyakran tett említést levelekről, amelyeket el akart adni valakinek. Ezeket a leveleket tőlünk lopták el...

— Emlékszem, Claudinet... Én majd megszerzem a leveleket...

— Egyszer hallottam, — folytatta pihegve Claudinet, — amikor Carmen néni azt mondotta, hogy ezek a levelek bizonyítják, hogy St. Martin gróf — az apád.

— Claudinet... hát te tudod?

Claudinet csendesen bólintott.

— Nem baj, Claudinet, — mondotta Pierre, — én úgy szeretlek, mint a testvéremet... Mi nem fogunk elszakadni egymástól soha...

A két fiúcska egymást szorosan átölelve, csendesen sirdogált.

— Boldogok leszünk mindnyájan, meglátod, Claudinet.

— Igen, csak azok a levelek... azokat jó lenne megszerezni.

Pierre-Fanfan felpattant.

— Most oda megyek Ferdevállúékhoz és ellopom a leveleket.

Pierre pillanatok alatt levetette magáról az elegáns bársonyruhát. Előke-reste régi rongyait és azokat öltötte magára és halkán, észrevétlenül kimászott az ablakon.

Fanfan-Pierre egyenesen a Rouillard-házaspár lakására ment. Ahogy csendesen felnyitotta az ajtót, ott látta maga előtt az asztalra borulva „Zephirnan hercegnőt”.

Az asztalon felfordult borosüveg feküdt. Az egész szobát mámorgóz töl-

tötte be. „Zephirnana hercegnő”, amint a fiúcskát meglátta, részeg fővel motyogta:

— Most kell hazajönnöd, te rossz fiú? Már tűvé tettük érdet az egész várost.

„Zephirnana hercegnő” megragadta a fiú kezét:

— Gyere, Fanfan, igyál, vizzatérésed örömére.

És „Zephirnana hercegnő” ivott szakadatlanul. Alig néhány pillanat múlva ismét teljesen elveszítette józanságát. Ekkor ismét kézenragadta Fanfant.

— Gyere... csak kicsikém... oda-viszlek az apádhoz...

„Zephirnana hercegnő” betámolygott a másik szobába, ahol összekötözve, eszméletlenül feküdt a gróf.

— Meg vannak a levelek is, amelyeket nagynénéd irdogált annak a ficsúr-nak, — kiáltotta mámorosan „Zephirnan hercegnő”. — Gyere csak... azokat is megmutatom...

„Zephirnana hercegnő” csakugyan felnyitott egy ládát és előkotorta a leveleket. A következő pillanatban végigvágódott a padlón.

Ekkor Fanfan-Pierre a leveleket zsebébe tömte, majd szétvagdosta apjának kötelékeit.

— Apám!... Apám!... — zokogta a kisfiú.

Henry gróf lassanként magához tért. Révedező szemmel nézett körül és amikor Pierret meglátta, szenvedélyesen magához szorította:

— Fiam!... Fiam!...

— Meneküljünk! — kiáltotta Pierre.
— Ferdevállúék minden pillanatban itt lehetnek.

És csakugyan, ebben a pillanatban hallatszott is már a lépcsőn Ferdevállú és Mulot lépteinek zöreje.

Henry gróf kínosan feltápáskodott. Fanfan felnyitotta a padlásablakot és azon másztak ki a tetőre.

*

Amint Ferdevállú és Mulot beléptek a lakásba, rögtön észrevették, hogy itt nincs valami rendjén. Beszaladtak a másik szobába és látták, hogy a gróf eltűnt.

— Még nem lehetnek messze! — felelte Mulot. — Gyerünk gyorsan utá-

nuk!...

Hosszú és izgalmas üldözés kezdődött most. A gróf, aki a dulakodás közben megsérült, alig bírta magát vonszolni. Fia, Pierre cipelte. A sűrű, vaksötét éjszakában bolyongtak a külváros zeg-zugos uccáin, közvetlenül nyomukban Ferdevállú és Mulot.

A gróf és Pierre egyszerre a Szajna partjához értek. Egy híd vezetett előttük át a tulsó portra. Hamar átszaladtak. Nyomukban Ferdevállú és Mulot. A sebes rohanás közben azonban Ferdevállú lába megcsúszott a nyirkos pallón és belezuhant a folyó szennyes vizébe. A hulámok percek alatt összeecsaptak Ferdevállú feje fölött.

— No, most már bottal üthetem a pénz nyomát is... Ferdevállúnál volt a csekk — kiáltotta dühösen Mulot — és rohant a menekülők után.

Pierrenek azonban sikerült apját megmentenie. Amint átért vele a tulsó partra, autóba ültette apját és úgy robogtak haza a St. Martin kastélyba.

— Gyorsan, orvost... apa megsebesült, — kiáltotta Pierre.

— Nem... nincs semmi bajom, —
ellenkezett a gróf.

Helén grófnő sietett elő. Amikor Henry meglátta feleségét, oda borult lábaihoz:

— Helén... bocsáss meg.

Carmen is előkerült.

— A zsebemben megtalálod a leveleidet, — szólott Carmenhez a gróf, amelyeket d'Alboisetól elloptak. A fiam életét kockáztatta, csak hogy visszaszerezze azokat.

*

Claudinet betegsége az éjszaka izgalmai következtében katasztrófálisan súlyosbodott. Már alig pihegett szegényke. Lassan elszenderedett és ekkor magára hagyták, hogy nyugodhassék.

Sötétség borult a kis betegszobára. Az ablak mögül azonban gyanús alak emelkedett elő. Nesztelenül felnyitotta az ablakot és belépett a szobába. Claudinet felriadt.

— Meg ne moccanj! — ugrott melléje Mulot, aki ezt az utolsó eszközt használta fel arra, hogy valami haszna mégis lehessen az ügyből.

Egyszerre azonban az ajtó mögül léptek hallatszottak. Mulot az ajtóhoz ugrott, éles kést rántott elő és szúrásra készen tartotta.

— Ha elárulod, hogy itt vagyok, véged van!

Fanfan egyre jobban közeledett. Már lenyomta a kilincset. Claudinet arcán az izgalom verejtékei gyöngyöztek. Egyszerre csak nem bírta tovább, kitört ajkán:

— Fanfan!... Menekülj!...

Ebben a pillanatban Mulot Claudinetbe dőfte kését.

Claudinet kiáltása azonban felverte az egész kastélyt. Összefutott a cselédség és Mulot hiába próbált menekülni. Lefogták. Csakhamar rendőrt hívtak, aki a gazembert ártalmatlanná tette.

Amikor az orvos bekötözte Claudinet mély sebét, lemondóan intett:

— Vége van. Már csak percei vannak hátra.

Claudinet lassan felnyitotta szemét. Révedező pillantása ráesett legdrágább és leghűbb barátjára, akiért életét áldozta, Fanfan-Pierrere.

— Gyere ide... Fanfan... barátom...
Fanfan barátjához lépett. Torkát fojtogatta a sírás.

— Tudtam... ha kiáltani fogok...
végem van... de nem akartam, hogy
bántódásod essék... — hörögte alig pi-
hegve a haldokló kis Claudet.

Az ágy körül mindenki sírt. Zokogott
Fanfan is.

— Fanfan... Ölelj magadhoz... A
te karjaidban akarok meghalni... su-
sogta már alig halhatóan Claudinet.

Fanfan átölelte barátja láztól izzó
testét.

— Fanfan... érzem... meghalok...
légy boldog... nagyon boldog... Fan-
fan... Isten veled!...

A kis Claudinet feje lehanyatlott. Ki-
szenvedett.

*

Hónapok multak el, míg az önfelál-
dozó kis Claudet halála miatt támadt
fájdalom lassankint megenyhült, de a St.
Martin kastélyba ismét beköltözött a
boldogság.



Reiner-féle halcsontnélküli

„Ideál“

haskötők,

sérvkötők,

melltartók,

betegápolási

cikkek

nagy választékban kizárólag

Reinernél,

VI., Podmaniczky-utca 55.

Fővárosi nyomda rt.